

NÁSTUP HABSBURKU NA ČESKÝ TRŮN

Smrtí krále **Ľudvíka** končí vláda **Jagellonců** na českém trůnu.

V roce 1526 na český trůn nastupuje rakouský panovnický rod **HABSBURKU**.

Habsburkové vytvořili velkou říši

(součástí byly české země, Uhry, Rakousko ...).

Za sídelní město si zvolili **VÍDEN**.

Vládly do roku 1918 – téměř **400 let**.

Prvními králi z rodu Habsburků

na českém trůnu byli

FERDINAND I. HABSBURSKÝ

MAXMILIÁN II. HABSBURSKÝ

Rudolf II. Habsburský
(syn Maxmiliána II.)

Nejpřínosnějším panovníkem pro České země se stal císař **RUDOLF II.**

Přestěhoval královský dvůr do **PRAHY** a ta se stala významným a důležitým ekonomickým. Politickým a kulturním centrem celé Habsburské říše.

Císař podporoval umění, medicínu, alchymii, astrologii a přírodní vědy.

Rudolf II. Zval do Prahy světoznámé vědce a umělce
- malíř Guiseppe Arcimboldo
- hvězdáři Tycho Brahe, Jan Kepler

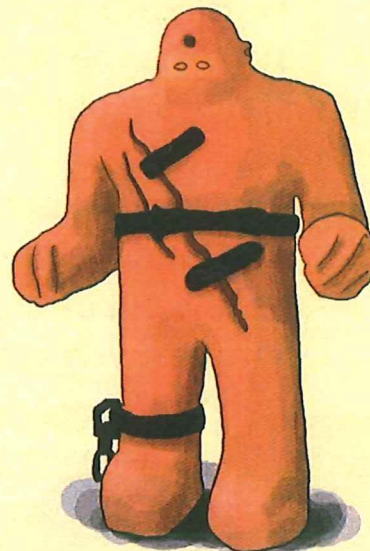
Na Pražském hradě nashromáždil velké množství obrazů, soch, uměleckých předmětů a kuriozit.

Rudolf II. jako Vertumnus (římský bůh zahrad a rostlin) na obraze Arcimbolda

VÍŠ, ŽE...?

K období vlády Rudolfa II. se váže **pověst o pražském Golemovi**. Byla to socha z hlíny, kterou stvořil židovský učený rabín Jehuda Löw (čti „lév“). Golema prý oživil pomocí šému (pergame-nu s posvátným jménem Jehovovým), který mu vkládal do úst. Golem byl rabínův sluha, pomáhal mu a ochraňoval lid. Říká se, že tělo Golema bylo uloženo na půdě Staronové synagogy v Praze. Nikomu se ho však nikdy nepodařilo najít.

Rudolf II. byl nábožensky velmi snášenlivý – každý směl vyznávat náboženství podle vlastního přesvědčení.

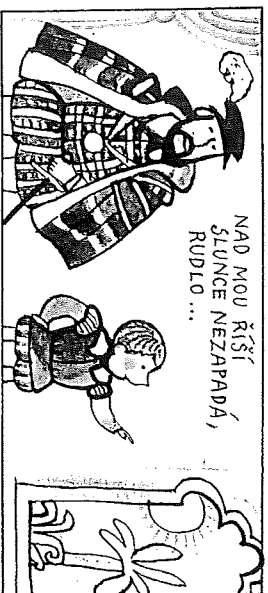
Po odstoupení Rudolfa II. Z trůnu ze zdravotních důvodů se vlády ujal jeho bratr **MATYÁŠ**. Ten přenesl sídlo Habsburků opět do Vídně. Prosazoval katolickou víru.

CO TO JE?

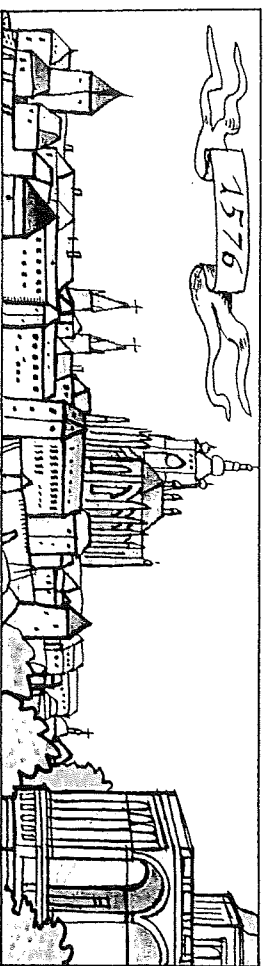
Alchymisté – Dalo by se říci, že to byli předchůdci dnešních chemiků a fyziků. Snažili se vyrobit kámen mudrců, s jehož pomocí by přeměnili levné kovy v kovy drahé. Pokoušeli se také připravit zázračný elixír života (nesmrtelnosti). V českých zemích jich bylo nejvíce na dvoře císaře Rudolfa II. Mezi alchymisty bylo také mnoho podvodníků. Přesto došlo v dílnách alchymistů k mnoha významným objevům – např. výroby papíru nebo střelného prachu.

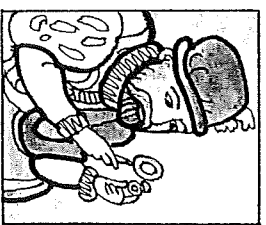
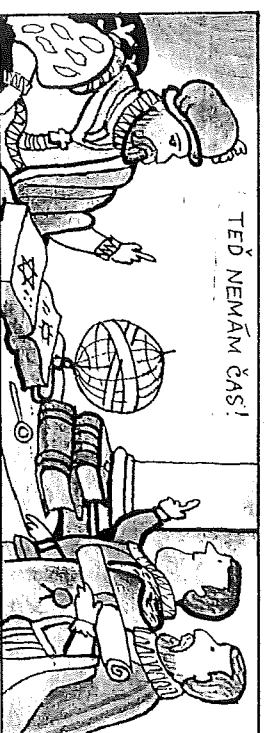
RUDOLF II.

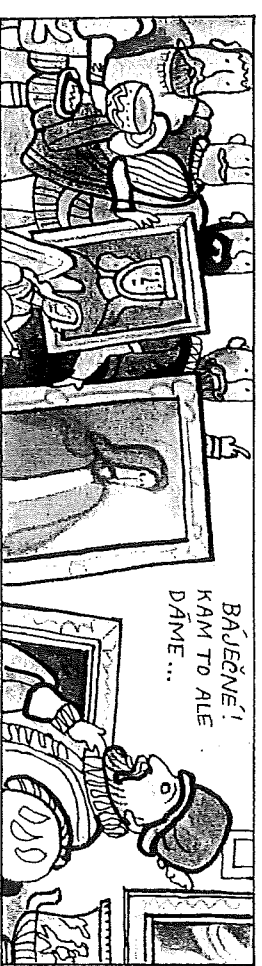
Jedním z habsburských panovníků, kteří vládli na českém trůně, byl Rudolf II. Dětství strávil u svého strýce, španělského krále, který vládí velké říši.

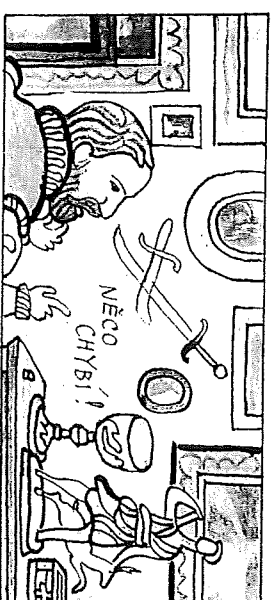
Rudolf II. se stal českým králem, ale vládl také v jiných zemích. Za své sídlo si zvolil Pražský hrad. Praha byla tehdy vyspělým a bohatým městem.

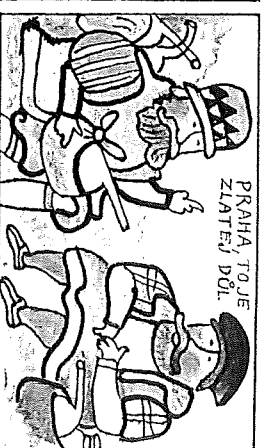
Cisář Rudolf se o vládu v zemi příliš nestaral. Tím víc se ale nechal unášet svými zálibami. Byl vášnivým sběratelem.

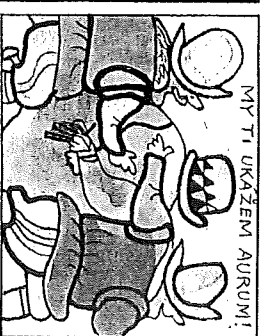
Z celého světa skupoval obrazy, staré zbraně, drahokamy. Jeho sbírky se rychle rozrůstaly. Ukázal je však málokomu. Těšil se z nich hlavně sám.

Královské sbírky lákaly zloděje a těch bylo na císařském dvoře vždycky dost. Ztrácely se hlavně předměty, které se daly snadno prodat. A těch bylo také dost.

Další Rudolfovou slabostí byl neobyčejný zájem o alchymii, hvězdářství a zlato. Pořád mu ho bylo málo. A tak se rozhodl, že si zlato dá vyrobit.

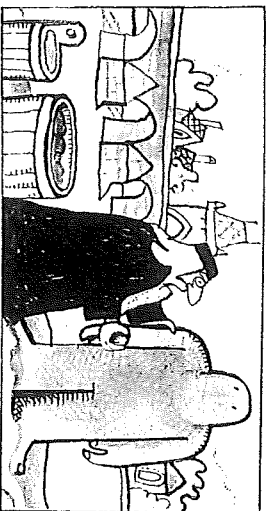

Z celé Evropy se sjížděli alchymisté. Na hradě v tajemných laboratorích marně připravovali vzácný kov. Jejich konce byly většinou neslavné.

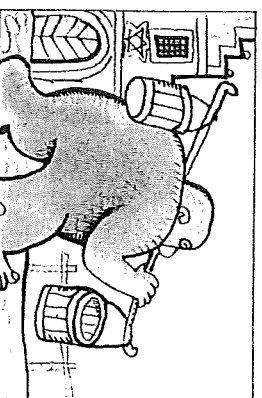

Vedle podvodníků pracovali však na císařově dvoře i vynikající učenci a umělci. Císařův nezájem o vládu nakonec způsobil, že byl roku 1611 zbaven trůnu svým bratrem Matyášem.

O GOLEMOVI

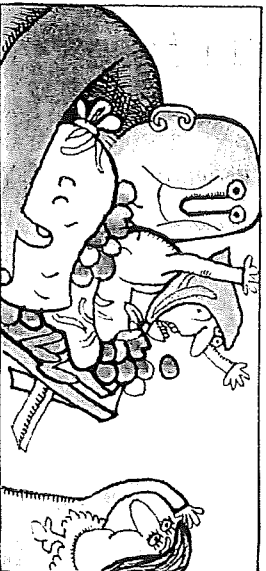
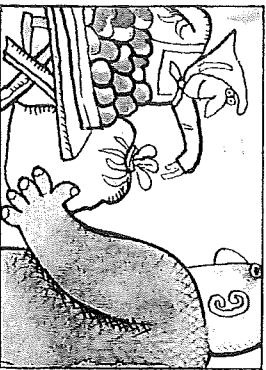
Z doby Rudolfa II. se dochovala řada pověstí. Jedna z nich vypráví, jak učení rabin Löw uhněti na břehu Vltavy z hlíny golema. Když mu dal do úst kouzelný listek, golem obživil.

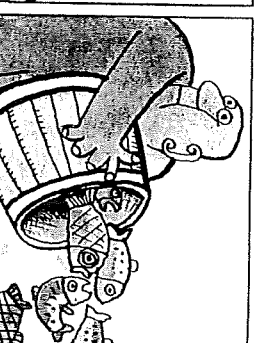
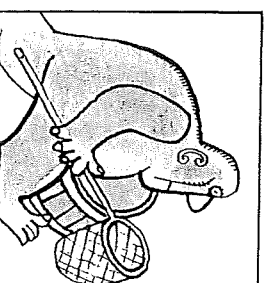
Golem se podobal člověku, neuměl však mluvit. Rabin Löw ho přivedl domů a představil ho ženě. Jen odešel, žena posílala golema, aby nanosil vodu.

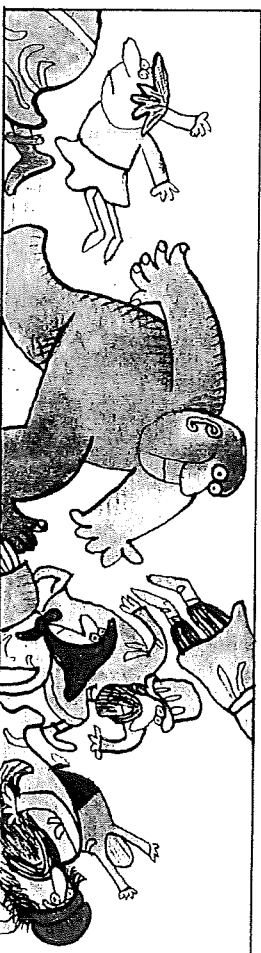
Samá šla na trh. Když se vracela, uviděla před domem shluk lidí. Golem vyléval jeden džber za druhým, až se ulice podobala řece.

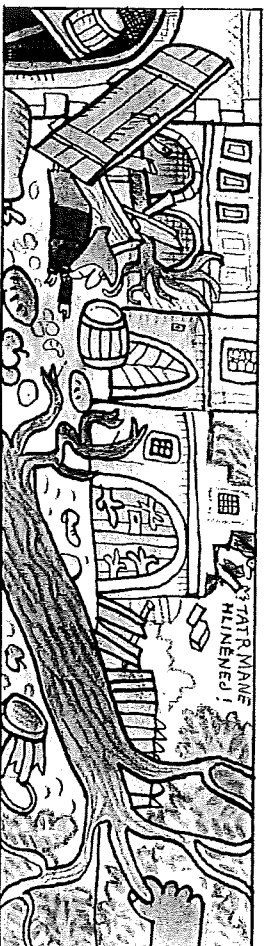
Jednou zase rabinova žena posílala golema, aby koupil jablka. Pytel jablek, který mu trhovkyně přichystala, připadal golemovi příliš malý. A tak přinesl celý stánek i s trhovkyní.

Jindy golemovi přikázali, aby nalovil ryby. Když se dlouho nevrátil, poslal pro něho rabin sluhu. Jakmile golem uslyšel vzkaz, všechny ryby hodil do řeky a vrátil se s prázdnou.

Golem nevydržel dlouho bez práce. Hromadila se v něm obrovská síla. Každý den proto dostával od rabína příkazy. Jednou však rabin zapomněl a golem vyrazil do ulic.

Řádil jako zběšilý. Ničil krámy, bořil domy, vytrhával stromy a měnil židovskou čtvrť v poušť. Lidé se tráší strachy a zamykali se před ním.

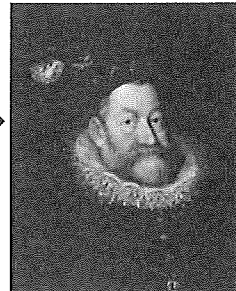
Rabin Löw přispěchal, vykřikl a golem strnul. Rabin poznal, jak může být golem nebezpečný a rozhodl se, že ho zbaví života.

?? PRVNÍ HABSBURKOVÉ

Panovníci

Vyhledej jména prvních tří králů z rodu Habsburků na českém trůně:

Ferdinand I.

V jakém roce se stal králem?

.....

Kdo vládl před ním, a co se s ním stalo?

.....

GOLEM

Přečti si pověst o pražském golemovi. Napiš, kdo, kdy a proč ho vytvořil, a jak to s golemem dopadlo.

.....

.....

.....

Král Maxmilián II. vydal dokument nazvaný Česká konfese. Zjisti, jaká dvě náboženství povolovala:

..... a

Rudolfův majestát

Co tato listina povolovala v Českém království?

.....

Kdy byla vydána?

Giuseppe Arcimboldo

Tento malíř tvořil zvláštní obrazy. Najdi si jeho obraz Rudolfa II. a napiš, z čeho je králův obličej tvořen:

.....

Nakresli svůj obličej stejně jako to dělal Arcimboldo:

Zjisti, kdo získal vládu po smrti Rudolfa II.?

.....

Jaký byl jeho příbuzenský vztah k Rudolfovi?

.....

Císař Rudolf II. byl nejvýznamnějším vládcem Evropy. Zjisti, v jakém městě žil. Toto město bylo centrem Evropy.

.....

Tak tady bych tě nepoznal...

JAK MI TO DNES ŠLO?

RUDOLF II.

1. Pozorně si prohlédni obraz Rudolfa II., který namaloval malíř Giuseppe Arcimboldo.

Napiš alespoň 5 druhů ovoce nebo zeleniny, které malíř použil na zobrazení portrétu císaře.

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

2. Popletený text

Dobře si přečti text na staré listině, budeš-li pozorný, najdeš v něm 11 chyb. **SPRÁVNÁ PÍSMENKA** čtená po řádcích tvoří tajenku.

					X							
--	--	--	--	--	---	--	--	--	--	--	--	--

Císař Rudolf II. byl zvláštní panovník, kterého nebavilo vládnout. Být císařem ho psostě netěšilo. Víc by se mu líbilo být sběratelem. Rád se obklopoval krásnými věcmi. Procho se za jeho vlády dařilo nejpůznějším umělcům. Nejvíce sbíral obrazy a sochy. Pěl zvláštní povahu. Byl přyšerně násudový a vzteklý. Rudolf se nikdy neoženil, ale měl několik děpí. Biddel se svým dvorem v Praze. Říkalo se o něm, že to nemů v hlavě v pořádku a je pílenný.